

Tin Tức công nhân châu Á

Biên tập : VÕ LAM XUÂN

Để đọc báo này, mỗi tháng các bạn hãy gửi một phong bì thư có dán tem tới địa chỉ sau đây:

ASSOCIATION FOR FOREIGN WORKER'S HUMAN RIGHTS IN PUSAN : 4F YOUSIN BUILDING, 193-9, JEONPO 2DONG, JINGU, PUSAN, SOUTH KOREA 614-865

Số điện thoại: 051-802-3438, Fax: 051-803-9630
E-mail: noja@kornet.net

Chính sách cho phép tuyển dụng bắt đầu có hiệu lực

Sau một năm chuẩn bị, chính sách cho phép tuyển dụng đã bắt đầu có hiệu lực từ ngày 17 tháng 8. Việc áp dụng chính sách này nhằm tạo ra một chế độ hợp pháp mới cho lực lượng lao động di trú.

Bộ lao động đánh giá rằng: Chế độ này sẽ trở thành động lực xoá sạch mọi lời đàm tiếu trong và ngoài nước về chế độ tu nghiệp sinh công nghiệp là một chế độ lạm dụng, bóc lột lao động nước ngoài và xâm phạm nhân quyền một cách tàn bạo. Chế độ mới này cũng sẽ có thể ngăn chặn được sự xâm phạm nhân quyền của công nhân di trú bằng do có sự hợp tác quốc tế với các nước xuất khẩu lao động, đồng thời cũng giảm thiểu những ác cảm của người nước ngoài đối với Hàn Quốc.

Tuy nhiên, đã có nhiều vấn đề nảy sinh ngay trước khi chính sách này có hiệu lực ví như: công nhân không được phép chuyển đổi nhà máy; trục xuất công nhân di trú bất hợp pháp một cách tùy tiện.v.v và nhiều vấn đề nữa vẫn cần được giải quyết.

Từ tuyển dụng đến nhập cảnh

Theo chế độ này, các chủ doanh nghiệp có thể tuyển dụng công nhân di trú một cách hợp pháp nếu chứng minh được rằng họ đã tuyển công nhân Hàn Quốc trong một tháng mà không tìm được ai. Sau đó, họ sẽ được Trung tâm ổn định việc làm cấp cho một Giấy xác nhận thiếu lao động. Với giấy này, họ có thể đăng kí để được tuyển dụng công nhân di trú.

Những công nhân di trú được các doanh nghiệp này tuyển dụng sẽ có thể sang Hàn sau khi kí hiệp đồng lao động

thông qua Văn phòng đại diện kí kết hợp đồng lao động thuộc Cục phát triển nguồn nhân lực Hàn Quốc,

Trước khi sang Hàn, các công nhân sẽ phải học tiếng Hàn, văn hoá Hàn và chuyên môn kĩ thuật. Bộ lao động cho biết đã phân phát sổ tay hướng dẫn cho các công nhân di trú và chủ doanh nghiệp.

Sau khi nhập cảnh vào Hàn Quốc, công nhân di trú sẽ phải học bổ túc thêm và kiểm tra sức khoẻ tại trung tâm giáo dục đào tạo. Cũng tại đây, họ sẽ được phân bổ về các nhà máy mà họ đã kí hợp đồng lao động. Chính sách mới này cũng sẽ áp dụng chế độ bảo hiểm tiền nợ lương và tiền trợ cấp thôi việc, vốn là những vấn đề nảy sinh thường xuyên đối với chế độ tu nghiệp sinh.

Nếu một công nhân di trú làm việc cho một nhà máy có hơn 5 công nhân trong thời gian hơn một năm thì khi hết hạn về nước, anh ta có quyền hưởng bảo hiểm chi phí về nước (tiền tàu xe) và tiền trợ cấp thôi việc. Các nhà máy sản xuất có dưới 300 công nhân đều phải mua bảo hiểm chống trả chậm lương cho công nhân. Tiền bảo hiểm cho mỗi công nhân vào khoảng 20.000won/1 năm, trong trường hợp bị nhà máy nợ lương, công nhân có thể nhận được số tiền bảo hiểm tối đa là 2 triệu won.

Đặc biệt, theo chế độ bảo hiểm mới, kể cả khi công nhân bị đau ốm, bị tai nạn trong hoặc ngoài nhà máy, họ sẽ được điều trị theo chế độ bảo hiểm y tế. Nếu tai nạn xảy ra, họ có thể được nhận tiền bồi thường từ 15 đến 30 triệu won.

Điều hành và giám sát

Bộ lao động sẽ giải quyết nghiêm khắc với những người sống và lao động bất hợp pháp sau khi chế độ cho phép tuyển dụng có hiệu lực.

Bộ tư pháp và cảnh sát sẽ kiểm soát những người sống bất hợp pháp. Bộ lao động sẽ tăng cường nghiên cứu theo xu hướng tập trung phát hiện những cơ sở sản xuất có tuyển dụng người bất hợp pháp, xem xét sự gia tăng của những người bất hợp pháp nhằm phản ánh đúng thực trạng và áp dụng vào việc giới thiệu thêm những công nhân di trú từ nước xuất khẩu lao động trong năm sau.

Kể từ tháng 8, lịch trình truy quét người bất hợp pháp đã thay đổi từ "truy quét 10 ngày 1 tháng" thành "truy quét hàng ngày". Để phục vụ cho chiến dịch này, chính phủ sẽ huy động 260 cảnh sát và 185 nhân viên Sở di trú.

Các tổ chức nhân quyền: Đảm bảo tự do chuyển đổi nơi làm việc và trục xuất cưỡng chế là những vấn đề cần phải được giải quyết

Bộ tư pháp giải thích rằng chế độ mới này là nhằm đảm bảo quyền lợi cho công nhân di trú, tuy nhiên, các tổ chức nhân quyền trong nước vẫn chỉ trích rằng công nhân di trú vẫn có nhiều khả năng bị xâm phạm nhân quyền. Vấn đề nằm ở chỗ chế độ này cấm công nhân di trú không được tự do chuyển đổi nhà máy.

Ủy ban phụ trách các biện pháp đối phó nhằm bảo vệ nhân quyền của công nhân di trú ở Chon Buk chỉ trích rằng khả năng chuyển đổi nhà máy dựa trên sự đồng ý của giám đốc như hiện nay phải được thay thế bằng quyền tự do chuyển đổi nhà máy của công nhân vì đó là một trong những quyền lợi cơ bản của họ.

Chế độ cho phép tuyển dụng này không cho phép công nhân tự do chuyển đổi nhà máy trừ khi nhà máy của họ bị đóng cửa hoặc giám đốc của họ vi phạm hợp đồng lao động. Vì thế, nếu công nhân di trú chạy trốn khỏi nhà máy thì tự nhiên họ sẽ trở thành người bất hợp pháp. Hiện tượng này đã xảy ra

rất thường xuyên ở chế độ tu nghiệp sinh.

Ngày 16 tháng 8, Hiệp hội bảo vệ nhân quyền cho người lao động nước ngoài ở Busan(FWR) đã kêu gọi chính phủ hủy bỏ ngay chính sách truy quét và trục xuất người bất hợp pháp một cách thái quá.

Theo tuyên Hiệp hội này thì gần đây, nhiều nhân viên của Sở di trú đã xâm nhập vào nhà ở, công xưởng và bắt đi nhiều công nhân di trú mà không có lệnh khám xét, hay lệnh bắt người gì cả. Những cuộc truy quét phi pháp kiểu này đã xâm phạm nghiêm trọng những quyền cơ bản của con người cho nên, chính phủ cần phải chấm dứt ngay lập tức. Hiệp hội cũng nhấn mạnh rằng chế độ mới cấm công nhân chuyển đổi nhà máy là hành động xâm phạm quyền cơ bản của con người nên cần phải hủy bỏ ngay.

Hiệp hội cũng đã phát hành và phân phát Thẻ bảo hộ người lao động bất hợp pháp nhằm giúp công nhân di trú tự bảo vệ nhân quyền của mình. Thẻ này hướng dẫn công nhân di trú cách đối phó với các nhân viên thanh tra của Sở di trú khi họ bất chợt ập đến và cách tự bảo vệ mình khi bị bắt và bị đối xử thô bạo.

Công nhân di trú ở Hàn Quốc phải tham gia bảo hiểm y tế

Theo chế độ mới này, các công nhân di trú khi nhập cảnh vào Hàn Quốc đều phải tham gia đóng bảo hiểm y tế. Liên đoàn bảo hiểm y tế quốc gia Hàn Quốc đã công bố vào ngày 18 tháng 8 rằng: trước đây, công nhân di trú có thể tự do lựa chọn việc tham gia đóng bảo hiểm y tế nhưng, những công nhân di trú nhập cảnh theo Chế độ cho phép tuyển dụng thì bắt buộc phải đóng bảo hiểm y tế. Do đó, các công nhân di trú phải trích 4,21% thu nhập hàng tháng của họ để đóng cho bảo hiểm y tế. Chủ các công ty có trách nhiệm bắt buộc phải đóng một nửa số tiền bảo hiểm cho công nhân bao gồm cả lệ phí kiểm tra sức khỏe.

Theo báo Chosun Ilbo, ngày 18 tháng 8 năm 2004

Chính phủ Hàn Quốc tiếp tục đẩy công nhân di trú

Bài của Kim Min Châng, kí giả của FWR

Việc trục xuất công nhân di trú bất hợp pháp của chính phủ Hàn Quốc dọn đường cho những công nhân mới sang theo hệ thống cho phép tuyển dụng đang ngày càng trở nên gay gắt.

Kể từ tháng 11 năm ngoái, khi công nhân di trú bất hợp pháp được hợp pháp hoá thì số lượng người lao động bất hợp pháp đã giảm từ 300.000 người xuống còn 110.000 người. Nhưng hiện nay, con số này lại đang có xu hướng tăng lên xấp xỉ 116.000 người, Trong số này gồm những người ở quá hạn, những người có visa E-9 nhưng trở thành người bất hợp pháp vì không được phép chuyển nhà máy hoặc những

người vốn được hợp pháp hoá nhưng visa đã hết hạn.

Chính sách truy quét của chính phủ Hàn lần này khác nhiều so với các lần trước về quy mô rộng và truy quét một cách có hệ thống. Do đó, công việc của những người bất hợp pháp ở Hàn sẽ gặp nhiều khó khăn hơn trước.

Chính sách được coi là mới mẻ và khác so với trước được gọi là "Chiến dịch liên đới toàn dân". Chính phủ yêu cầu nhân dân Hàn không được bao che và cảm thông với công nhân di trú bất hợp pháp. Hơn nữa, chính phủ còn loan tin rằng: Công nhân di trú bất hợp pháp chính là những người đã cướp mất cơ hội việc làm của người Hàn; làm giảm ý thức tuân thủ pháp luật của những người nước ngoài còn hợp pháp; làm gia tăng tội phạm nước ngoài và

bệnh AIDS; đe dọa khủng bố và có thể gây ra những bất đồng xã hội.

Chiến dịch của chính phủ Hàn Quốc: “Đừng tuyển dụng người lao động bất hợp pháp nước ngoài”

Ngày 15 tháng 7 vừa qua, bộ trưởng của Bộ lao động và Bộ tư pháp đã cùng tuyên bố rằng: “ Sẽ không có thêm sự dung túng nào đối với những người cư trú bất hợp pháp và việc làm không hợp pháp. Kể từ nay, những hành vi vi phạm pháp luật kiểu này sẽ bị xử lý nghiêm khắc”

Kể từ khi lời tuyên bố này được phát đi, nhân viên của hai bộ nói trên và các sở cảnh sát địa phương đã phát động một chiến dịch truy quét ngoài đường phố nhằm vào những người nước ngoài cư trú bất hợp pháp. Họ đã từng đeo cả khẩu hiệu ở cầu vai kêu gọi “ Không tuyển dụng công nhân bất hợp pháp” và phân phát những tờ rơi tuyên truyền khắp nơi. Họ cũng cảnh báo rằng sẽ trừng phạt nghiêm khắc đối với những chủ nhà máy dám tuyển dụng công nhân di trú bất hợp pháp.

Chiến dịch này khởi đầu ở vùng ga Ansan và kéo dài đến ngày 6 tháng 8. Họ đã đến 12 văn phòng lao động địa phương để động viên người bất hợp pháp tình nguyện về nước và kêu gọi chủ các công ty không thuê công nhân di trú bất hợp pháp. Các nhân viên sứ quán và các bộ ngành của Philipin, Việt Nam, Sri Lanka, Mông Cổ cũng tích cực thuyết phục công dân bất hợp pháp của họ về nước. Điều này cho thấy rằng thậm chí các sứ quán của các nước cũng không chấp nhận công nhân di trú bất hợp pháp.

Một nghìn công nhân di trú bị trục xuất và 400 chủ doanh nghiệp bị phạt nặng.

Sau 10 ngày thực hiện chiến dịch kết hợp trên toàn quốc, đã có 403 chủ nhà máy và 1483 công nhân di trú bất hợp pháp bị bắt và xử lý. Trong đó, 1039 người đã bị trục xuất, 109 người được phép ở lại và 246 người còn lại đang trong quá trình điều tra.

Bộ tư pháp các chủ nhà máy sẽ bị khởi tố hoặc bị phạt tiền bằng bằng công văn. Hơn nữa, bộ này cũng quyết định sẽ truy quét cho đến khi con số người bất hợp pháp giảm xuống còn 100.000 người. Đặc biệt, cường độ truy quét sẽ gắt gao hơn trước và sau ngày 17 tháng 8, khi các công nhân mới được gửi sang theo Chế độ cho phép tuyển dụng.

Người Hàn Quốc bắt đầu cảnh giác với công nhân di trú

Vấn đề bắt đầu từ việc Bộ lao động và Bộ tư pháp cho phát các tờ rơi tuyên truyền. Nội dung các tờ rơi này kêu gọi nhân dân Hàn Quốc hãy thông báo với cảnh sát nếu phát hiện thấy công nhân di trú bất hợp pháp. Điều này đã tạo nên một cơ chế chống lại công nhân di trú ở Hàn Quốc và nó cũng cho thấy sự thất bại về chính sách lao động nước ngoài của chính phủ Hàn Quốc. Hơn nữa, chính phủ đã buộc nhân dân phải luôn luôn cảnh giác với công nhân di trú do đó bất kì lúc nào nhân quyền của công nhân di trú cũng có thể bị xâm phạm.

Một vài hôm trước, chúng tôi nhận được một cú điện thoại của từ một bệnh viện. Cô y tá hỏi: “ Có một phụ nữ người Philipin nhập viện để sinh con và là người bất hợp pháp. Vậy tôi có nên báo với sở di trú không?”

Chúng nên biết rằng bệnh viện là nơi mà sinh mạng con người và lòng nhân đạo được đề cao hơn hết, vậy mà tính hợp pháp của công nhân di trú lại trở thành cơ sở để các bác sỹ quyết định là có điều trị cho hay không. Ví dụ trên đây cho thấy chính sách bắt người dân phải thông báo của chính phủ Hàn Quốc sẽ làm nảy sinh rất nhiều vấn đề phụ có hại cho công nhân di trú. Dù thực tế là vậy nhưng Bộ tư pháp vẫn đang điều tiếp tục điều hành “ Trung tâm điều khiển thông báo đối với người bất hợp pháp” thông qua trang web của mình.

Bộ lao động: “ Tiền lương bị nợ chỉ được thanh toán khi bị trục xuất”

Vì Bộ lao động là cơ quan trực tiếp chỉ đạo chiến dịch chống lại người bất hợp pháp trên toàn quốc do đó, người lao động bất hợp pháp đang bị đẩy vào chỗ chết. Bộ trưởng của Bộ lao động đã trực tiếp tuyên bố rằng: “vấn đề cư trú và việc làm của người lao động bất hợp pháp đang là thách thức đối với quyền lợi của người Hàn Quốc”.

Trong Bộ lao động thì người ta nói rằng: “ Trong bất kì trường hợp nào nếu nhận được đơn khiếu nại hay yêu cầu gì từ người lao động bất hợp pháp thì phải thông báo cho Sở di trú ngay.” Điều này có nghĩa rằng vấn đề lao động của người bất hợp pháp cần phải được giải quyết tuy nhiên, họ sẽ bị trục xuất ngay khi vấn đề được giải quyết xong. Nói cách khác, những người bất hợp pháp sẽ khó mà dám làm đơn yêu cầu hay kiện cáo gì nữa, điều này cũng có nghĩa rằng nhân quyền và quyền lao động của họ sẽ không được bảo vệ nữa.

Sẽ không còn chỗ cho người bất hợp pháp

Công nhân di trú bất hợp pháp sẽ phải chịu một lúc hai gánh nặng do áp lực hợp pháp của chính phủ và nguy cơ bị đuổi việc lập tức của các chủ nhà máy. Dưới áp lực của chiến dịch truy quét toàn quốc với khung hình phạt rất nặng đối với chủ nhà máy có tuyển dụng công nhân bất hợp pháp, rất nhiều công nhân di trú bất hợp pháp đã bị trục xuất.

Một công nhân Việt Nam tên là Trần Xuân Sỹ, làm việc ở Kim Hae, tỉnh Kiên Nam nói: Những người bạn bất hợp của tôi đã trốn ở nhà tôi 2 tuần rồi. Chủ của họ đã thanh toán toàn bộ và nói không muốn thuê họ nữa vì chính phủ kiểm tra quá gắt gao.”

Tuy nhiên, các chủ doanh nghiệp lần này cũng không ai dám lên tiếng đoàn kết để chống lại chính phủ về hình phạt quá nặng và khắt khe như năm ngoái vì tỉ lệ thuê công nhân di trú bất hợp pháp đã giảm nhiều. Hơn nữa, tỉ lệ tuyển dụng lao động bất hợp pháp năm nay ở các xí nghiệp thấp hơn năm ngoái và việc thi hành chế độ cho phép tuyển dụng mới của chính phủ khiến họ không thiếu lao động và như vậy sẽ chẳng có lý do gì để bao che cho người bất hợp pháp cả. Với

hai áp lực bị trục xuất và bị đuổi việc, các công nhân di trú bất hợp pháp đang phải trốn ở trong nhà, trốn về các vùng quê hoặc lên núi. Những quyền được sống, quyền lao động của họ đã bị đe dọa nghiêm trọng. Đường như không có chỗ nào cho họ nữa.

Tuy vậy, kể từ khi bộ trưởng hai bộ tuyên bố chính sách mới, các tổ chức ủng hộ công nhân di trú khắp nước cũng đang khơi dậy phong trào phản đối các chính sách của chính phủ như: truy quét mạnh, chính sách trục xuất, chính sách bắt buộc người dân phải khai báo người bất hợp pháp.

Thẻ quyền lợi công nhân di trú

“ Xin hãy cho tôi xem lệnh bắt người khẩn cấp. Tôi có quyền không trả lời. Tôi sẽ chỉ nói chuyện với luật sư thôi

Các biện pháp đối phó với nhân viên truy quét

1) Truy quét trong nhà máy: Những nhân viên truy quét nếu tự ý vào nhà máy sẽ bị coi là có hành vi xâm nhập phi pháp. Nếu không có lệnh bắt người hoặc lệnh khám xét khẩn cấp, chủ nhà máy có quyền từ chối không cho nhân viên truy quét vào nhà máy của mình.

2) Truy quét ở ngoài đường: Nếu nhân viên truy quét không có lệnh mà lại truy xét người khác thì sẽ vi phạm hiến pháp và pháp luật. Nếu bị bắt giữa đường, bạn có quyền giữ im lặng, không trả lời câu hỏi và đưa cho họ xem Thẻ quyền lợi của công nhân di trú.

Trong trường hợp cần thiết, xin hãy liên hệ với các tổ chức sau: - Hiệp hội vì nhân quyền của người lao động nước ngoài ở Pusan

Điện thoại: 051-802-3438

Sân chơi văn hoá Asia

* Thi gian: 1 giờ chiều nht ngày 26 tháng 9 năm 2004

* Địa điểm: Công viên dân chủ Busan (민주공원)

Thông qua sân chơi này, chúng ta sẽ đem đến cho người Hàn Quốc một hình ảnh toàn cảnh về văn hoá và cuộc sống của công nhân di trú. Sân chơi này sẽ tác động lên ý thức của người dân Hàn, chính phủ Hàn về quyền con người, quyền lao động của công nhân di trú. Kể từ đó, chính phủ phải thay đổi cách nhìn và có những chính sách đúng đắn hơn đối với công nhân di trú.

Để sân chơi được thêm phần nhộn nhịp và thể hiện được màu sắc văn hoá của các nước, Ban tổ chức kính mời tất cả các anh chị em là người Việt Nam đến dự hội.

* * Tư vấn * *

Hai điều kiện để các tu nghiệp sinh của các công ty liên doanh có thể nhận được mức tiền lương tối thiểu.

Trưởng phòng tư vấn: Ly Mỹ Lan

Hỏi: Tôi là Yang, đã làm việc cho một công ty liên doanh Hàn Quốc đầu tư nước ngoài từ tháng 8 năm 2000 đến tháng 8 năm 2004. Tôi chưa bao giờ làm việc cho công ty chi nhánh ở Trung Quốc vì tôi sang Hàn qua một người môi giới.

Trước khi đến đây, tôi đã kí một hợp đồng với người môi giới, theo đó, họ trả tôi tiền lương trong năm đầu tiên ở mức 230USD một tháng, năm thứ 2 là 280USD một tháng, nếu tôi làm thêm giờ tôi sẽ được trả thêm. Tuy nhiên, tôi được trả ít hơn mức lương mong đợi dù phải làm việc trong điều kiện hết sức tồi tệ vì mùi cá thối.

Tôi đã phàn nàn rất nhiều nhưng không thể kiện ai được vì tôi đã kí một hợp đồng kép. Nếu tôi có vấn đề gì ở Hàn, họ sẽ dựa vào hợp đồng mà xử lý. Tình cờ tôi gặp một người bạn đã làm với tôi từ năm 2003, anh ấy cũng kí hợp đồng giống tôi nhưng tôi được biết rằng anh ấy đã có thể nhận được nhiều tiền hơn dựa theo mức lương tối thiểu.

Vấn biết rằng tôi là một tu nghiệp sinh, nhưng thay vì được đào tạo, tôi phải làm việc cực nhọc. Vậy xin hỏi liệu tôi có đòi được số tiền lương còn thiếu nếu tính theo luật tiền lương tối thiểu hay không?

Đáp: Luật tiền lương tối thiểu cũng được áp dụng cho các tu nghiệp sinh của các công ty liên doanh nếu họ đáp ứng được 2 điều kiện sau:

Một là, tu nghiệp sinh đó có tư cách lao động như một công nhân bình thường trong nhà máy, điều này có nghĩa là bạn đang làm việc tương đương và có thể thay chỗ cho một công nhân Hàn Quốc trong nhà máy, Hai là bạn nhận lương từ giám đốc công ty chứ không nhận lương từ công ty liên doanh ở nước bạn. Nếu bạn của bạn đã lấy được số tiền này thì hiển nhiên, bạn cũng có thể lấy được.

Tuy nhiên trường hợp này có hai vấn đề. Một là, trên thực tế Yang không còn ở Hàn Quốc nữa nên thật khó mà liên lạc với Yang bằng điện thoại hay bằng thư. Và theo luật pháp thì tiền lương chỉ trả trực tiếp cho người lao động. Do đó, cần phải có thể chứng minh và thể nhân viên của công ty để làm chứng khi nhận tiền. Hai là, thời gian của hợp đồng. Theo Luật lao động Hàn Quốc, mọi vấn đề kiện tụng về tiền lương phải được giải quyết trong vòng 3 năm. Bây giờ đã là năm 2004 do đó, trường hợp của Yang đã quá hạn.

Ngoài ra, nếu còn trong thời hạn 3 năm, Yang phải có bằng chứng để chứng minh được là mình đã được trả lương dưới mức lương tối thiểu. Vì những lý do nói trên nên Yang sẽ gặp nhiều khó khăn, tuy nhiên nếu Yang quyết tâm theo kiện thì Hiệp hội sẽ làm hết sức mình để giúp đỡ Yang.